1852 No. 123.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 30 NOVEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Vergadering van den RAAD der Gemeente, Assen op Donderdag den 2 December 1852 des avonds te 6 uur.

NEDERLAND, 29 November.

jl. Donderdag zijn in de Tweede Kamer de discussien over de afzonderlijke artikelen van Hoofdstuk V der staatsbegrooting (Binn. Zaken) voortgezet. Enkele onderwerpen hebben tot min of meer langdurige beraadslagingen aanleiding gegeven, als o.a. de noodzakelijkheid der aanbieding eener wet, betreffende de geneeskundige staatsregeling, aangedrongen door den Heer Godefroi: de wenschelijkheid der inenting van het vee, tot voorkoming van de longziekte, aangeprezen door den heer Gevers van Endegeest; het stelsel van rivier-verbetering, een en andermaal uitvoerig besproken door den heer Schiffer, die aan zijn eigen stelsel de voorkeur geeft boven dat door de ingenieurs van den waterstaat gevolgd; en eindelijk de vermoedelijke oorzaken van het gebeurde op den Holl. spoorweg, incidenteel aangehaald door den heer Schiffer en daarna eenigermate meer au fond behandeld door hem, den heer Storm van 's Gravesande en den Minister; besloten eindelijk met eenige wenschen tot meerdere opheldering [illegible] Rochussen. Over al die onderwerpen heeft de Minister zijne meening te kennen gegeven en daarbij te gelijk geantwoord op de bedenkingen van minder algemeenen aard, door de heeren van Reinestein en van Goltstein gemaakt. - Den volgenden dag zijn de beraadslagingen hervat. De heer van Goltstein besprak het besluit tot afschaffing van het Staats-examen, *a* uit het oogpunt van het regt; *b*, uit dat der doelmatigheid. Uit beide deze gezigtspunten vond hij het besluit te zijn nadeelig; het verzekert niet behoorlijk de studien; het verzwakt de instellingen van het middelbaar onderwijs. Bij de verdere woordenwisseling over dit onderwerp, heeft de Minister, antwoordende op eene vraag van den heer van Lijnden, betreffende de vervulling van eene openstaande hoogleeraarsplaats te Leyden, verklaard, dat eerlang daarin zoude worden voorzien, zoowel in 't belang der Hoogeschool, als der echte wetenschap. De heer Groen heeft daarop aangemerkt, dat de Minister daar had moeten bijvoegen: en in verband met het regt der Hervormde Gezindheid. Dit heeft de heer van Hoëvell niet toegegeven, welke beweerde, dat de Minister alleen te letten had op bekwaamheid en wetenschap, en dat niemand behoorde te worden achteruitgezet of voorgetrokken, ter zake eener bepaalde rigting. De Minister heeft er bijgevoegd, dat hij de woorden van den heer Groen niet regt heeft begrepen noch het verband, waarin die zijn gebezigd.

In de zitting van de Tweede Kamer van 27 dezer, zijn de beraadslagingen over Hoofdst. V. ten einde gebragt en is hetzelve met algemeene stemmen aangenomen. Daarna zijn de discussiën over Hoofdst. VI. (Hervormde Eeredienst enz.) aangevangen, hetwelk in de avond-zitting van dien dag met 46 tegen 9 stemmen is vastgesteld. De heeren v. Heiden en v. d. Veen hebben voorgestemd.

— Te Nuis is dezer dagen een schaap van echt Friesch ras geslagt, hetwelk schoon aan den haak de zeldzame zwaarte had van 172 oude ponden, waaronder 47½ ponden vet of ongel. Dit schaap is alleen door weiden zoo zwaar geworden.

— De minister van binnl. zaken heeft, verzocht, om de vereischte opgaven te bekomen, omtrent het bedrag der plaatselijke inkomsten, belastingen, uitgaven en schulden in elke gemeente.

— Volgens de *N. R. C.* zou de Griffier der Staten van Gelderland naar 's Hage vertrokken zijn, om te kennen te geven, dat, zoo de heer Schimmelpenninck als Commissaris des Konings mogt aftreden, hij niet wenschte denzelven op te volgen.

— De Raad van Delfzijl, waarvan de meeste leden *buiten* de vesting wonen, heeft ter bezuiniging tot afschaffing der straatverlichting *binnen* de vesting besloten, zoodat Delfzijl, bij verdwijnen van het zonlicht, in duisternis zal gedompeld zijn. Door Ged. St. uitgenoodigd, om op deszelfs besluit terug te komen, heeft de Raad daarbij echter volhard.

— Bij de commissie tot ondersteuning van de achtergeblevene betrekkingen van de op 25 Oct- jl. omgekomene negen varensgezellen van Hellevoetsluis is tot 10 dezer in het geheel ontvangen *f* 11.951.15.

— Het bouwen eener nieuwe R. K. Kerk te Amsterdam is aangenomen voor *f* 84.600.

[illegible] van de *Amst. Ct.*: De opbrengst der afvaarts- en sluisgelden der Dedemsvaart zullen dit jaar hoogstwaarschijnlijk het tot nog toe ongekende cijfer van *f* 70 à 75.000 bedragen. — Dit hooge cijfer is verkregen doordien de Hoogeveensche vaart gesloten was. De turfschepen zijn nog druk in de vaart.

— Men verzekert, dat na de invoering van het Keizerrijk in Frankrijk, de oud-minister Lightenvelt als Nederlandsch gezant derwaarts gezonden zal worden, ter vervanging van den baron Fagel.

— De hooge Raad heeft, bij arrest van 25 November, de vordering van C. J. Enthoven, tegen de erven van wijlen Z. M. Koning Willem II. tot betaling van leverantien, toegewezen, en de vordering van de erven tegen L. J. Enthoven, tot vrijwaring, ontzegd, hoofdzakelijk uit overweging, dat, indien de betaling aan L. J. Enthoven, op welke de eisch tot vrijwaring zich grondt, is bewezen, dit feit aanleiding geeft tot terugvordering, maar niet tot vrijwaring.

— De werken der Duin- waterleiding naar Amsterdam vorderen goed. Het blijkt thans reeds, dat hierdoor daags drie millioen gallons zuiver drinkwater in Amsterdam zullen kunnen geleverd worden, dat elk denkbaar verbruik aldaar overtreft.

BUITENLAND, 29 November.

FRANKRIJK. Het eind- resultaat der stemmingen in 81 departementen van Frankrijk: was als volgt: *Ja* 7.033.000 *Neen* 278,000. Van vijf departementen, zijn de stemmingen nog niet bekend. De stemmingen van het leger hebben opgeleverd: *Ja* 280,000, *Neen* 10,000. Op 1 December zal de stemopneming door de Wetgevende Vergadering geëindigd zijn en op den avond van dien dag zal zich het geheele staats-ligchaam naar St. Cloud begeven, ten einde den uitslag aan den Prins-President mededeelen. Op den volgenden dag begeeft zich de Prins naar de Tuilerien, ontvangt daar de drie

hooge Staatscollegiën en het keizerrijk wordt geproclameerd. — De President heeft de volgende boodschap aan de wetgevende magt gezonden:

„Mijne heeren de Afgevaardigden! Ik heb u uit uwe departementen geroepen, ten einde gij deel kondet nemen aan de belangrijke aangelegenheid, die beslist staat te worden. Hoewel de Senaat en het volk alleen het regt hebben, om de constitutie te wijzigen, zoo is het toch mijne begeerte, dat het staatkundig ligchaam, even als ik door het algemeen stemregt gekozen, mede aan de wereld getuigenis geve van het vrije der nationale beweging, die mij aan het hoofd van het keizerrijk plaatst. Ik hecht er aan, dat gij het zijt, die de vrije stemming en het getal der stemmen bevestigende, door eene verklaring te dien aanzien, geheel de wettigheid van mijn gezag doet uitkomen. Getuigende dat het gezag berust op een onbetwistbaar regt, ziet het zich de noodige kracht gegeven, om iets duurzaams te stichten en den voorspoed des lands te verzekeren. Het gouvernement, gij weet het, verandert slechts van vorm. Prijs stellende op de groote zaken, door eendracht gewrocht, zal het zich in de toekomst, even als in het verleden, binnen de grenzen der gematigdheid houden, want het geluk verhoovaardigt nooit de ziel van hen, die in hunne nieuwe verheffing niets zien, dan een grooter pligt, hun door het volk opgelegd — dan eene hoogere zending, hun door de Voorzienigheid toevertrouwd.” Dit stuk, geteekend 25 Nov. jl., is op denzelfden dag in de Vergadering van het Wetgevend ligchaam, bij monde van den heer Fould, voorgelezen. Men ziet er uit, dat de aanstaande Keizer, luide verkondigende, dat de vrije wil der natie hem op den Keizerlijken Troon plaatst, tevens de aandacht vestigt op de *wettigheid* van zijn gezag.

— De laatste tijdingen doen zien, dat de uitslag der stemming weder eenigzins anders wezen zal, dan men had verwacht. De deelneming is minder groot dan in December, en de stemming voor den President daarentegen nog gunstiger. Evenwel houdt men zich te Parijs thans weinig bezig met de stemming; de beursspeculatiën zijn het, die de aandacht meer wekken.

— Het Gemeente-Bestuur van Parijs heeft 600,000 fr. beschikbaar gesteld, om onder de behoeftigen te worden uitgedeeld bij de afroeping van het Keizerrijk.

ENGELAND. Te Londen is een ontwerp gemaakt tot verligting der slavernij in Amerika, en er zal zich eene vereeniging van vrouwen vormen, aan wier hoofd de hertogin van Sutherland staat. Deze heeft eene bijeenkomst belegd van aanzienlijke vrouwen en ook van echtgenooten der geestelijken, met het oogmerk, om over de beste middelen tot bereiking van het voorgestelde doel te beraadslagen. Dat doel zal voornamelijk bestaan in het bevorderen van twee punten: 1°. de wettigheid van het huwelijk onder de slaven, en 2°. het geven van onderrigt aan slaven-kinderen, hetwelk tot hiertoe verboden is. De vereeniging te Londen zal in overeenstemming werken met de beschaafde vrouwenstand in Amerika, om dusdoende zoo mogelijk een beslissenden invloed uit te oefenen.

— In den nacht van Vrijdag op Zaturdag jl. heeft het Huis der gemeenten de motie van den Heer Villiers met een meerderheid van 80 stemmen verworpen; gelijk men weet, was deze motie eene betuiging ten voordeele van den vrijen handel en eene afkeuring van het ministerie; daarop is een amendement van Lord Palmerston, waarmede het Ministerie zich vereenigd had, met de bijzonder groote meerderheid van 415 stemmen aangenomen; dit amendement huldigde evenzeer als de motie van den heer Villiers den vrijen handel, doch was niet bepaald vijandig jegens het kabinet.

ASSEN, 30 November.

H. Harsveld alhier is aannemer geworden van de Patent-olie voor de stadslantaarnen tegen 36 cent de kan.

— De *Mepp. Ct.* berigt, van goeder hand vernomen te hebben, dat het onbruikbaar maken der bruggen door den aannemer Quant met overleg van het bestuur van Meppel is geschied. Wij kunnen dit bepaaldelijk tegenspreken en verzekeren, dat de afsluiting der bruggen zeer tegen den zin van het bestuur heeft plaats gehad, en hetzelve dadelijk op maatregelen tot opheffing daarvan is bedacht geweest, waaromtrent hetzelve per estafette inlichtingen van den heer Commissaris des Konings heeft gevraagd.

— In de jl. Donderdag alhier gehoudene vergadering der 2e Afd. van het genootschap tot bevordering van den landbouw in dit gewest, zijn tot leden van dat genootschap aangenomen de heeren R. Groenewold van Bonnerveen, J. Vitringa de Wal en H. de Wal te Smilde en C. de Vos van Steenwijk te Assen.

— Te Heerenveen is door den Kerkeraad der Chris. Afg. gemeente het volgende drietal geformeerd: E. Breitsma, pred. te Assen; S. Baron, te Bergum; K. J. Pieters, te Franeker.

— *Wij ontvangen het volgende berigt ter plaatsing:*

Een berigt, voorkomende in de Nieuwe Drentsche Courant zoude kunnen doen gelooven, dat de verdeeling der Hoogeveensche vaart in Kanaalpanden en de berekening der verschillende hoogten minder juist is. Het tegendeel is waar. Bij het toevloeijen van het water voor de sluizen is gebleken, dat geene de minste misrekening in de waterpassing voor de hoogte der sluisen of diepte der Kanaalpanden heeft plaats gehad. Even min is er gebrek aan water, doch wel is dit noodzakelijk element al te overvloedig, hetgeen verholpen kan worden door verruiming der afvoerkanalen, waarmede nog wordt voortgegaan. Alleen heeft op twee plaatsen beneden sluis I. en III. aanzienlijke instrooming van grond plaats gehad, welke grond door uitbaggering weder wordt weggeruimd, en dit schijnt den berigtgever in dwaling te hebben gebragt, en op het denkbeeld, dat er meer sluizen zouden noodig zijn. Naarmate die uitbaggering vordert, kan meerdere diepgang der schepen worden toegelaten.

* **Coevorden 26 Nov.** Bij de op heden gehoudene Gemeente-Raadsvergadering was afwezig het lid Stokman. Na het voorlezen en goedkeuren der notulen van de voorgaande vergadering, in welke een reglement op het aantebrengene vee op markdagen is vastgesteld, werd gelezen eene resolutie van Gedeputeerde Staten, houdende verzoek, dat de Raad zich zoude verklaren, of, zoo er gedurende den aanstaanden winter hulpmarechaussée in de gemeente gestationeerd werd, deze bereid was, te dragen de kosten, welke hierdoor zouden veroorzaakt worden, [illegible] de Provincie en het Rijk vergoed werd. De Heeren Dommers en Scholten meenden, hoewel de eerste om de geringheid der som er niets tegen had, dat deze stad voorleden jaar van dat korps meer overlast dan voordeel had gehad. In de hoop, dat men voor de ongeregeldheden van het vorige jaar door den Kommandant van het Detachement zoude gevrijwaard worden, werd het voorstel met 4 tegen 2 stemmen aangenomen. Tegen de heeren Scholten en van Holthoon. Door den voorzitter werd kennis gegeven, dat de tegenwoordige pachter S. Kropveld voor het pachten van de bank van leening had bedankt, en dat de heer A. Boll zich hiertoe had aangeboden. Met eenparige stemmen werd die aanbieding goedgekeurd. — Naar wij uit eene goede bron vernemen, zullen te gelijk met de kazernes, de Kommandantswoning, de behuizing der genie, en het arsenaal te koop worden aangeboden; bereids worden de twee eerste gebouwen getaxeerd.

* **Maten 25 Nov.** Ook de Rijks-Ambtenaren van Roswinkel, gemeente Emmen, hebben gemeend, in den loop dezer week een stier te moeten benaderen, Deze was door den eigenaar geschat op ƒ 45,00, en behoorde aan den landbouwer H. L. te Roswinkel; genoemde stier is echter door den eigenaar voor 53,00 teruggenomen.

* **Onstwedde, 26 Nov.** Door het bedanken van Ds. Sijpkens te Spijk, als herder en leeraar voor de gemeente Onstwedde, is door collatoren en stemgeregtigden dier gemeente op heden, door het lot, beroepen de WelEerw. Zeer Gel. Heer M. J. Adriani, predikant te Westerlee, tegen Ds. J. J. Knap, van Heeg.

* **Dalen 27 Nov.** Vrijdag werd alhier de vergadering van de vierde afdeeling van het genootschap ter bevordering der landbouw gehouden. Voornamelijk tengevolge van het ongunstige weder en de buitengewoon slechte wegen, waren weinig leden ter bijwoning opgekomen; de vergadering geopend zijnde, werden tot leden voorgesteld en achtervolgens aangenomen de heeren H. van Ingen te Dalen en B. Dommers en

H. Rikkers te Coevorden; vervolgens zijn gelezen twee ingekomene stukken of vragen, betrekkelijk het inzenden van belangrijke voorstellen aan het 8ste landhuishoudkundig Congres, in 1853 te Alkmaar te houden, en een prospectus en lijst van inteekening op een door den Hoogleeraar van Hall te Groningen uit te geven werk, getiteld: *Landhuishoudkundige Flora van Nederland.* Er werd besloten deze stukken aan de afwezig zijnde leden ter inzage rond te zenden. Na nog eenige punten, de landhuishoudkundige industrie betreffende, besproken en de volgende vergadering met het houden der stierenkeur in het laatste der maand maart 1853 bepaald te hebben, is de vergadering gesloten.

* Donderdag jl. zond de landbouwer Boeting te Wachtum deszelfs kleinen knecht, een zoon van Roelof Hinkelman, arbeider te Dalen, 13 à 14 jaren oud, uit, om eenig rijs te snijden tot het binden van bezems; tot op heden zaturdag middag 5 uur is genoemde knecht, niettegenstaande aanhoudend zoeken der ouders en anderen nog niet terug gekeerd.

* Woensdag jl. werd alhier in onze Departements vergadering der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, onder eene gepaste toespraak, aan Albert Kruit, van beroep dienstknecht, gewoond hebbende te Odoorn, de door het Hoofdbestuur gezonden bronzen medaille en *f* 10 aan geld uitgereikt, tot belooning van zijne edelmoedige pogingen tot redding bij den brand van de behuizing van W. Timmer, op de oudejaars avond van 1851 plaats gehad hebbende. Alle leden benevens eenige Heeren uit Coevorden en Oosterhesselen en een aantal vrouwen woonden deze vergadering bij. De avond werd zeer genoegelijk doorgebragt.

* **28 Nov.** De zoon van R. Hinkelman is gister, Zaturdag avond, terug gevonden, dwalende in het dorp achter het huis van den heer Kijmmell in een half bewusteloozen toestand, en zoodanig verzwakt, dat hij niet in staat was, eenig voedsel, dat hem door zijne ouders werd toegereikt, te kunnen opnemen.

* **Hoogeveen, 28 Nov.** Al weder heeft er een subiet sterfgeval in deze gemeente plaats gehad en wel van den oudsten onzer ingezetenen, genoemd Isaäc Levie Poortje, welke den zeldzamen hoogen ouderdom van ongeveer 94 jaren heeft bereikt. Deze man, gepasseerde vrijdag morgen naar de schuur zijner woning gegaan zijnde, werd [illegible] genooten op den grond liggende bewusteloos aangetroffen; in dien bewustelozen toestand is hij den daarop volgenden nacht overleden, en wel, naar men vermoedt, aan eene zenuw-beroerte.

* Naar men verneemt, is werkelijk door de Christelijke Afgescheidenen dezer gemeente tot tweeden Predikant beroepen Ds. Bavink, leeraar bij de Christelijke Afgescheidene gemeente te Ulsen, graafschap Bentheim, met het doel, dat deze tevens in vreemde talen aan de Studenten, die hier voor het leeraarsambt worden opgeleid, onderwijs geve.

* Als voorbeeld eener buitengewone vruchtbaarheid kan van hier worden gemeld, dat voor de tweede keer in dit jaar een stuk land, nagenoeg ter grootte van vier roeden, van H. H. Stoter op de Streek *Noord* in deze gemeente met garst in aren is bezet, hebbende het stroo eene lengte van circa een el.

* **Zuidlaren, 29 Nov.** [illegible] Er is in een dagblad dezer Provincie berigt, dat er bereids een Kerkeraad en een collegie van Kerkvoogden en notabelen voor de nieuw te stichtene Gemeente van Grollo en Schoonlo is benoemd. Wij kunnen dit tegenspreken, daar de benoeming van den Kerkeraad door het Classicaal bestuur en die van kerkvoogden en notabelen door den Koning moet geschieden; alleen zijn de mansledematen bij elkander geweest, om te bespreken, wie door hen als de geschiktsten voor leden van den Kerkeraad, en van het collegie van Kerkvoogden en notabelen zouden aanbevolen worden.

* **Meppel, 29 Nov.** In de vergadering van den Raad dezer Gemeente van den 25 ll. is behandeld een voorstel van den heer Burgemeester van de Wijk en Zuidwolde, omtrent het daarstellen van een grind- of kunstweg van hier over de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen; dit voorstel is in handen eener Commissie gesteld, om deswege te dienen van consideratien en advies.

* **Nieuw Buinen, 28 Nov.** De dag van heden was voor de ingezetenen dezer Veenkolonie een ware en heugelijke feestdag. Na veel moeite en teleurstelling is het eindelijk zoover gekomen, dat alhier een hulp-prediker zal geplaatst worden, om aan de godsdienstige behoeften der ingezetenen te voldoen. Heden predikte de eerste Kandidaat van het 6tal, daartoe door Z. Ex. den Minister van Eeredienst opgegeven. De vrij ruime school was letterlijk eivol van belangstellende toehoorders. Groot was de indruk, welke de prediking van Christus op de menigte maakte, en allen moesten wel onwillekeurig op de gedachte komen, dat een ruime kerk hier een dringende behoefte is.

Gemeente-Raad van Assen.

In de vergadering van 27 Nov. j.l., waarin alle leden tegenwoordig waren, behalve de heeren, Grevelink Remmelts en Brunings, werd gelezen een adres van G. Koops en andere veehouders, wonende te Assen, verzoekende, dat niet worde overgegaan tot den verkoop van een gedeelte of van het geheel van het Asser-broek. De Voorzitter vestigde de aandacht van den Raad op de in het adres gedane aantijgingen tegen een voormalig Hoofd dezer Provincie, met hetwelk hij naauw verwant is, als zoude deze, in het belang zijner familie, de acte van overdragt van het broek van de vorige Landschap aan de Beestehouders te Assen, verdonkerd, en den Koning misleid hebben, ten einde van dezen autorisatie te bekomen tot verkoop van een gedeelte van het broek. Op zijn voorstel wordt dit adres gesteld in handen eener Commissie, om deswege alsmede omtrent het eigendomsregt van het broek, hetwelk daarin aan de stad betwist wordt, een onpartijdig onderzoek te doen. Tot leden dier Commissie worden benoemd de heeren Carsten, Cohen en Bertling.

Een voorstel van Burg. en Weth., om, ingevolge bekomene magtiging, de bestaande Latijnsche school in een Gymnasium te veranderen, wordt gedurende acht dagen ter visie der leden gelegd.

De beraadslagingen over den staat van begrooting worden voortgezet tot § 1 van Hoofdst. II der uitgaven. Bij § 4 van Hoofdst. I is besloten, dat alle werken, daarvoor vatbaar, in het openbaar zullen worden aanbesteed; dat alle plans en voorwaarden in den Raad zullen gebragt worden, ten einde de vaststelling of door den Raad geschiede of aan Burg. en Weth. worde overgelaten, en dat aan Burg. en Weth. nadrukkelijk zal worden aanbevolen, om de bestekken steeds met de meeste gestrengheid te doen uitvoeren, en nimmer, in welk geval ook, de minste consideratie te gebruiken.

Er is besloten het punt van het aanleggen van een straatweg van af den Singel langs het Vredeveldsche pad naar het Aardsche Veld tot de behandeling van eene volgende begrooting aan te houden.

Ingezonden Stukken.

Overtuigd dat de Redactie der Drentsche en Asser Courant alle maatregelen van algemeen belang en publiek nut van harte voorstaat, verzoekt *Momus* haar in haar eerstvolgend No. op te nemen de vraag, of het neit doelmatig zou wezen, dat van wege de post-directie alhier een brievenbus in het centrum der stad wierd geplaatst, die op gezette tijden zou moeten worden geledigd en waardoor de [illegible] dat brieven voor velen gemakkelijker zou worden gemaakt. Immers, zal de reorganisatie van het postwezen ook hier ter plaatse aan haar doel beantwoorden, door eene vergrooting van Correspondentie uit te lokken, dan moet niet slechts de verzending bespoedigd, maar ook het middel tot eene doelmatige bezorging op het Postkantoor meer onder het bereik des publieks gesteld worden, ten einde alle beletselen, die eene vermeerdering van brieven in den weg staan, verdwijnen. Overal elders worden diensvolgens, op plaatsen, waar zulks het gevoegelijkst kan geschieden, brievenbussen gesteld, om de gelegenheid tot bezorging meer algemeen en de vermeerdering van brieven niet slechts in het belang der particulieren gemakkelijk, maar ook in dat der posterij voordeelig te maken. Hier ter stede evenwel moet de bewoner van den Groninger- Rolder- of Stegeweg, wil hij zijn' brief doen verzenden, eene wezenlijke reis doen naar het Postkantoor, en wordt hij, heeft hij geen bediende, genoodzaakt om zijne correspondentie zoo al niet te staken, dan toch in geen geval te vergrooten, iets dat het doel, hetwelk men zich van de vermindering der *porto's* heeft voorgesteld, wat deze stad betreft, doet mislukken, of minstens moeijelijker te bereiken maakt. Indien een zoodanige bus bij het gemeente-huis of in dien omtrek wierd geplaatst, dan zou daardoor aan vele ingezetenen eene werkelijke en steeds wederkeerende moeite bespaard en een lang gewenscht middel aangeboden worden, om zonder vrees voor eene lastige en soms tijdroovende bezorging, hunne correspondentie aanmerkelijk uit te breiden.

ASSEN, 25 Nov. *Momus.*

In UEd. geëerd blad no. 121 het stuk van den liefhebber der jagt gelezen hebbende, dunkt mij, dat de schrijver niet veel kennis moet bezitten van Drentsche herders. Hij zegt dat deze meestal groote strikkers zijn; maar ik vraag, hoe dit zijn kan, daar zelden herders wegens dit feit worden gecalangeerd, hoegeen te eerder kon geschieden, daar zij in 't veld zijnde, gemakkelijk door de naauwlettende opzieners der jagt bespied en betrapt kunnen worden. Verder zegt de schrijver, dat de herders meestal honden gebruiken, welke snel loopen en, daar zij dag op dag in 't veld zijn, geen jonge haas in staat is, het leven te behouden; maar indien dit waarheid ware, zouden dan de jagers thans wel 6 à 7 oude hazen op één dag kunnen schieten, indien de jongen allen werden gedood? en zou dan het hazen-geslacht nu niet reeds zijn uitgestorven? Maar ik meen, dat de herders meestal honden gebruiken, die log en lui zijn, en naauwelijks zoo ver loopen, als hun meester dit gebiedt; zij zijn geheel ongeschikt tot het opsporen en vangen van wild. In het belang van regt, meen ik ten dringendste te moeten aanbevelen, dat in rijpe overweging worde genomen, om de herders honden toch vooral van de slepende kruisbungels te verlossen, daar ze door dezen last menigmaal zeer ongeschikt zijn voor het werk, waartoe zij dienen. *Een vriend van regt.*

Mijnheer de Redacteur!

In UEds geacht blad van den 25 November ll. las ik een stuk over de herders-honden; de inzender daarvan, zich een liefhebber van de jagt noemende, vindt de klagten onbillijk, welke de herders aanheffen, omdat hunne honden in het veld van slepende kruisbungels voorzien moeten zijn, en raadt een streng toezigt op die honden aan, er bijvoegende, dat juist die personen oneindig veel nadeel aan de jagt toebrengen, als in den regel zich bezig houdende met het zetten van strikken, en dat, daar die menschen dagelijks in het veld verkeeren, geen jonge haas het leven kan behouden, waar zij met hunne schapen of vee weiden; hij besluit met te zeggen, dat die slepende kruisbungels hun in het zoogenaamde hissen niets hinderlijk zijn.

Zeer gemakkelijk valt het, om met een paar regels de herders in het algemeen voor stroopers uit te maken; mogt er misschien al een enkele onder zijn, over het algemeen zijn zij het niet, en de liefhebber van de jagt kan ook verzekerd wezen, dat de boeren, als zij het wisten, geene herders zouden willen houden, die zich met het zetten van strikken bezig hielden, daar de herders dan genoodzaakt zouden zijn, dagelijks, in stede van het geheele veld door te weiden, met de schapen op dezelfde plaats te gaan, om naar de strikken te kunnen zien, waardoor de kudde veel nadeel zoude lijden. Wat aangaat, dat er geen jonge haas in staat is het leven te behouden, waar deze personen met hunne schapen weiden, is wezentlijk curieus. Ei lieve van waar dan nog één haas in Drenthe, daar er toch geen plaats in de uitgestrekte velden van deze Provincie is, waar niet wel nu of dan herders met de schapen komen. Ieder dorp, ieder gehucht heeft een of meer herders, die de geheele markt, bij hun dorp of gehucht behoorende, doorkruisen, en toch zijn er nog hazen in overvloed! Dat eindelijk bij het zoogenoemde hissen de slepende kruisbungels niets hinderlijk zijn, is zeer onjuist; vooral kan de herder, als tegen het voorjaar de heidevelden dor zijn, en de schapen de essen met de groene rogge passeren moeten, geen hond met bungel gebruiken, even min dan wanneer de schapen door een of ander toeval geschrikt hebben.

Voor het overige moge de bepaling in de wet, dat alle honden, in het jagtveld komende, van slepende kruisbungels voorzien moeten zijn, voor bewoners van steden, waar de honden niet buiten de plaats komen, niet lastig zijn, bij den landman verwekt het veel misnoegen, daar toch de boerenhuizen in het algemeen zoo gelegen zijn, dat wanneer de hond de schuurdeur of de hof uitgaat, dezelve dadelijk in het jagtveld is, en dus jaar in jaar uit van een bungel voorzien moet zijn, de hond kan echter hetzij door bijten of bij het doorkruipen van heggen en struiken zeer ligt den bungel verliezen, waardoor de eigenaar dagelijks in schrik moet verkeeren, dat hij, al past hij nog zoo goed op, de boete, op de zonder bungel loopende honden bepaald, moet betalen. Dit misnoegen neemt nog toe, omdat sommige eenvoudige boeren in den waan verkeeren, dat deze wetsbepaling alleen is genomen, om, door middel van die boete, de schatkist te bevoordeelen.

Een dorpsbewoner van Drenthe.

Boekaankondiging.

Bij den heer J. Oomkens Jz. te Groningen is uitgekomen: *Drentsche Geschied-, Landhuishoudkundige en Nijverheids-Almanak voor het jaar* 1853 (1e *jaargang*). 118 pag. à *f* 0,30. In de hier achter geplaatste advertentie wegens dezen almanak wordt gezegd: dat dezelve is *degelijk* en *goedkoop;* Wij meenen dit ten volle te moeten beämen. Men vindt er o. a. in, behalve een tafel van zons op- en ondergang, den kalender met vermelding van de opkomst en ondergang der maan, maandelijksche trinoefeningen, eene alphabetische naamlijst der Jaar- Paarden- Beesten- en Weekmarkten, opgave van het vertrek van Stoombooten, Diligences, Trekschuiten etc., welk alles, voor zoo ver wij zulks hebben kunnen nagaan, naauwkeurig is bewerkt. Het mengelwerk, waarvan de Redactie aan den bekwamen Archivarius, den heer *J. S. Magnin*, is toevertrouwd geweest, bevat: Herinneringen aan punten uit de geschiedenis van Drenthe, op elken dag des jaars voorgevallen, en vijf stukken, tot de vroegere tijden van Drenthe betrekkelijk. Bovendien worden er eenige anecdoten medegedeeld. Wij meenen dezen almanak, als zeer geschikt voor het doel, waartoe dezelve werd uitgegeven, en als zeer goedkoop te mogen aanbevelen.

Drenthe zal alzoo twee Almanakken bezitten, wanneer ook de *Drentsche Volks-Almanak*, onder den titel van *Drenthina*, waarvan Ds. *Lesturgeon* en Mr. *J. A. Willinge Gratama* de redactie hebben op zich genomen, in het licht zal zijn verschenen, hetgeen, naar wij meenen te kunnen verzekeren, zoo spoedig doenlijk zal geschieden. *Red.*

Allerlei.

Te Arnemuiden is eene vrouw voor de derdemaal van 2 lingen bevallen, zij zelve, haar vader en moeder zijn alle drie tweelingen.

— Te Noordbroek zijn 2 biggen geslagt, die 200 dagen oud waren en 550 halve Ned. pond. wogen, zij waren van eene inlandsche mot en een Engelschen beer.

— Te Delft is aan de watervrees een jongeling overleden, die voor eenige weken was gebeten door een hond, bij wien wel verschijnselen van hondenziekte maar niet van dolheid aanwezig waren.

— Den 15 dezer vierde de Burgemeester van Heerde de 25 jarige vervulling zijner betrekking.

— Ook in Oostenrijk is een besluit tegen de baar den uitgevaardigd; de onderwijzers zijn gelast, dit kinsieraad af te schaffen, en met gladde gezigten onderwijs te geven. Zooals men weet, heeft Hessen-Darmstad het sein gegeven tot dezen kruistogt tegen de baarden.

— Te Rome betreedt thans de Prinses Marieta Piccolomini als zangeres het tooneel, en oogst voortdurend lauweren. Hare ouders hebben zich in haar besluit geschikt, maar haar oom een kardinaal heeft haar 10.000 scudi aangeboden wanneer zij haren loopbaan wilde vaarwel zeggen, maar zij heeft geantwoord liever te willen sterven dan niet meer te zingen.

ADVERTENTIEN.

De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR te Assen maakt bekend, dat ten zijnen Kantore van de Landsdrukkerij op nieuw ontvangen en voor het publiek verkrijgbaar zijn gesteld: Exemplaren der PHARMACOPOEA NEERLANDICA en van de NEDERLANDSCHE APOTHEEK.

ASSEN, 23 Nov. 1852. De Directeur voornd.
H. S. GRATAMA.

OP MAANDAG DEN 6 DEC. 1852,
's middags te een uur, ten GEMEENTE-HUIZE te Eelde

PUBLIEKE VERHURING

van eene groote **BOERENPLAATS,** te Paterswolde, gemeente Eelde, behoorende tot de PASTORIJ-GOEDEREN van Eelde, en bestaande in een **HUIS, ERF en HOF,** met daarbij in één omtrek gelegene beste **BOUW- WEIDE- en HOOILANDEN,** ter gezamentlijke grootte van pl. m. **38 bunders.**

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP ZATURDAG DEN 11 DEC. 1852,
's morgens te 10 uren ten huize van P. TE VELDE te Annerveensche Kanaal, gemeente Anlo,

PUBLIEKE VERHURING

voor den tijd van drie Jaren van de **TREKSCHUIT,** varende in het VEER van **Annerveensche Kanaal op Groningen vice versa.**

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

J. OOMKENS J.Zoon te *Groningen* heeft bij alle *Drentsche Boekhandelaren* [illegible]

Drentsche Geschied-, Landhuishoudkundige- en Nijverheids-Almanak over het jaar 1853. *Eerste Jaargang*, à **f 0.30.**

Dit Jaarboekje voorziet in eene bestaande behoefte: het is goedkoop en degelijk tevens.

In de annonce in no. 122 *van de verkooping ten overstaan van den Notaris Mr. C. E. Kniphorst op den* 10 *dezer te Gieten, staat GRONDPLAATSEN, moet zijn,* **Grondpachten.**

Burgerlijke Stand.

MEPPEL, 19—26 Nov. Bev: L. Worst geb. Geel van een d. — L. Balk geb. Benthem van eene d. — Overl: H. Hagedoorn weduwenaar 66 j. — J, de Vries weduwenaar 85 j. — J. Schuring 1 j. en 8 m. Vr.g.

SMILDE, 21—28Nov. Bev: W. Zondag geb. Heres, van z. — Geh: geen — Overl: Harmanna de Roode, oud $4^1/_2$ j.

HOOGEVEEN, 21—28 Nov. Ondert: W. G. Keimpema en E. Kreeft; — Geh: G. Pietersen en G. ter Loo; — Bev: G. Voorman geb. Martinus van d; A. Vos geb. Boer van d; H. Koster geb. Lunenborg van d; G. Maatjes geb. Blokzijl van d; S. Huizing geb. Meinen van z; H. ter Stege geb. Wassen van d; W. Nijstad geb. Eshuis van d. — Overl. Jannes Griemink 67 j; Isaac Levie Poortje 94 j; Henderika Stoter 38 j.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 Nov. Heden verkocht van TARWE: 130 pd. witb. Pools. f 315; 129 pd. b. dito f 302; 134 pd. Kub. f 255. Van ROGGE: 114 pd. o. Gedr. f 168; 122, 123 pd. Odessa f 188, 195, 197, 200. GERST in een doen; 102 pd. n. Old. Winter f 167. In buitenl. GROENE en GRAAUWE ERWTEN ging deze week niet veel om.

Veeprijzen.

Op de vorige Dingsdag waren te Groningen reeds vrij vele geslagte varkens ter verkoop aangeboden; de prijzen zijn zoo hoog als in de laatste jaren zelden het geval was. de 100 Ned. pd. werden verkocht voor f 47, 48 en 49 50 tot zelfs boven de f 50, twee varkens o. a., ieder 130 N. p. zwaar, die verkocht werden, tegen f 49 50 de 100 N. p. — Den 26, werden, bij weinig aanvoer, de vette koeijen verhandeld tegen 17 à 19 cent de 5 onc, den 26 dezer te Leeuwarden tegen 16 à 19 cent de 5 onc.

AMSTERDAM, 27 Nov. Werk. Sch. $2^1/_2$ pct. $63^7/_8$ à $63^{15}/_{16}$; dito 3 pct. 77 à 77 dito 4 pct. $95^1/_4$ à $95^5/_{16}$. —

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*